ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΥΨΕΙΣ

Τοῦ Πὼλ Μπουρζὲ

Ἂν δὲν ἔμενα τόσο ἀργὰ στὴ Λέσχη παρακολουθῶντας τὸ παιγνίδι, δὲν θὰ συναντοῦσα τὸ ζωγράφο Φρεμιὼν ποὺ ὁλομόναχος σ'ἕνα τραπεζάκι τοῦ ἑστιατορίου ἔπινε ἕνα φλυντζάνι ζουμί, δὲν θὰ μοῦ ἐπρότεινε νὰ μὲ πάῃ σπίτι μὲ τ' ἀμάξι του καὶ δὲν θ' ἄκουα τὴν ἱστορία ποὺ θὰ σᾶς διηγηθῶ.

— Τί ἔκανες τέτοια ὥρα στὴ Λέσχη ; μ' ἐρώτησε.

— Παρακολουθοῦσα τὸ μπακαρᾶ, ὁ Λωτρὴν ἔχασε ἐξήντα χιλιάδες.

— Μόνο μιὰ φορὰ ἔπαιξα, εἶπε συλλογισμένος ὁ Φρεμιών. Ἀπὸ τότε δὲν θέλω οὔτε τοὺς ἄλλους νὰ βλέπω νὰ παίζουν.

— Μπᾶ κι' ἐγὼ ἔτυχε νὰ ἰδῶ τραγικὰ πράγματα. Ἤμουν παρὼν ὅταν ὁ Ντωριὲ πιάστηκε μὲ κάποιον στὴ Λέσχη, ἐδέχτηκε ἔπειτα τὴ μονομαχία ποὺ τοῦ στοίχισε τὴ ζωή. Ποιὸς ἀπὸ μᾶς δὲν εἶδε κάτι παρόμοιο...

— Τὸ ξέρω. Μὰ εἶνε διαφορετικὸ νάχῃς τύψεις γιὰ μιὰ τραγωδία. Ὅταν σοῦ διηγηθῶ τὶ μοῦ συνέβη θὰ ἰδῇς πὼς δὲν εἶνε ἀδυναμία μου, ὅτι καὶ τὸ ἀθῶότερο μπρίτζ μ' ἀποτροπιάζει...Αὐτὸ ποὺ θὰ σοῦ διηγηθῶ μοῦ συνέβη τὸν πρῶτο χρόνο ποὺ μπῆκα στὴ Λέσχη, ἀμέσως δηλαδὴ μετὰ τὴν πρώτη μου ἐπιτυχία στὴν ἔκθεσι.

— Μὲ τὴν «Ὀφήλια» ; Ἀλήθεια ποιὸς ἔχει τώρα αὐτὴ τὴν εἰκόνα σου ;

— Ἕνας Ἀμερικανός, εἶπεν ὁ ζωγράφος μὲ στεναγμό. Τὴν ἐπλήρωσε σαράντα χιλιάδες φράγκα, ἐνῶ ἐγὼ τὴν εἶχα πουλήσει χίλια πεντακόσια. Τότε, ἀκόμη, δὲν ἤμουν ὁ εὐτυχὴς καλλιτέχνης ποὺ —ὅπως λέγει ὁ φίλος σου Λαρσὲ—κυττάζει μιὰ ἡμέρα ἕνα μπουκέτο καὶ τὴν ἐπομένη εἰσπράττει δέκα χιλιάδες...Τότε χίλια πεντακόσια φράγκα ἦταν γιὰ μένα ὁλόκληρη περιουσία. Γιὰ νὰ ἐννοήσῃς τὶ σημασία εἶχε παρόμοιο ποσό, φθάνει νὰ σοῦ πῶ, πὼς ἦλθα στὸ Παρίσι χωρὶς ἄλλο εἰσόδημα ἀπὸ τὰ χίλια φράγκα τὸ χρόνο ποὺ μοῦ ἔδινε ὁ δῆμος μου. Ἔτσι ἔζησα ἕξῃ ὁλόκληρα χρόνια.

— Ἀδύνατο ! εἶπα.

— Δυνατώτατο, μοῦ ἀπήντησεμὲ περηφάνεια. Μερικοὶ φίλοι μου κι' ἐγὼ ἐπάσαμε ἕνα σπίτι καὶ ἡ φιλενάδα τοῦ ἑνὸς μᾶς ἐμαγείρευε. Σαρανταπέντε φράγκα τὸ φαγητό, καὶ δεκαπέντε τὸ νοίκι γιὰ τὸν καθένα. Ἔφτιανα μόνος τὸ κρεββάτι μου. Τὸ ἴδιο καὶ ὁ Ταρνίφ, ὁ γλύπτης, ὁ Σούνερ ὁ ζωγράφος, ὁ Ρὶβάλ ὁ χαράκτης καὶ ὁ καλλίτερος ἀπ' ὅλους «στὸ στρατῶνα», ὅπως ἐλέγαμε τὸ σπίτι μας, ὁ Λαντρά....

— Λαντρά ; εἶπα, τὸ ξέρω αὐτὸ τὸ ὄνομα.

— Τὸ διάβασες στὶς ἐφημερίδες. Ἀκριβῶς γι'αὐτὸν θὰ σοῦ πῶ. Ἦταν ὁ καλλίτερος μαθητής, κι' ἔπερνε πάντα τὸ πρῶτο βραβεῖο. Ἔπινε ὅμως. Τί τὰ θέλεις. Μὲ τὴ ζωὴ ποὺ κάνουμε, συναναστρεφόμενοι διαρκῶς μοντέλλα κι' ἐργάτες, εἰμεθα ἐκτεθειμένοι σὲ πειρασμούς. Καὶ πρὸ πάντων στὸν πειρασμο τοῦ ποτοῦ. Κι' αὐτὸ ἦταν ἡ αἰτία ποὺ ὁ Λαντρὰ δὲν ἐπέτυχε τὴν ὑποτροφία τῆς Ρώμης. Εἶχε ἀρχίσει ἕνα πίνακα ποὺ φαινόταν πὼς θὰ γινόταν ὑπέροχος μὰ τὸν ἐργάσθηκε ἔπειτα μεθυσμένος...Νὰ μὴ στὰ πολυλογῶ ὅταν ἐγὼ κατόρθωσα νὰ ἐκθέσω, αὐτὸς ἦταν ὁ μόνος τῆς συντροφιᾶς ποὺ ἔμενε μπόρε, καὶ κάτι χειρότερο σωστὸς ζητιάνος. Ἐγύριζε ἀπὸ ἀτελιὲ σὲ ἀτελιὲ κ' ἔζητοῦσε δανεικά. Δὲν τὰ ἐπέστρεφε φυσικὰ ποτέ. Ἀλήθεια ὅμως πὼς τὰ δανεικὰ ἦταν πολὺ μικρά. Γι' αὐτὸ κι' ἐξεπλάγην ὅταν μιὰ μέρα εὑρῆκα σπίτι ἕνα γράμμα του ποὺ μοῦ ζητοῦσε διακόσια φράγκα. Μοῦ ἔγραφε πὼς τοὺς τελευταίους ἕξῃ μῆνες ποὺ δὲν τὸν εἶχα δῇ ἀγωνίστηκε νὰ λησμονήσῃ τὸ πάθος του, πὼς δὲν ξανάπιε, πὼς ἠθέλησε νὰ ἐργασθῇ, μὰ δὲν τὸ κατόρθωσε, πὼς ἡ φιλενάδα του—ἡ ἄλλοτε μαγείρισσά μας—ἦταν ἄρρωστη, ἕνα γράμμα, τέλος πάντων ζητιάνου, ἀτ' ἐκεῖνα ποὺ σὲ προδιαθέτουν κακά. Ἐγνώριζα ὅμως καλὰ τὸ Λαντρὰ καὶ ὕστερα δὲν μοῦλεγε ψέμματα. Κατὰ σύμπτωσι ἐκείνη τὴν ἴδια μέρα εἶχα πάρει τὰ χίλια πεντακόσια φράγκα τῆς «Ὀφήλιας». Ἐπῆρα δέκα εἰκοσόφραγκα, τἄκλεισα σ' ἕνα φάκελλο, ἔγραψα τ' ὄνομα καὶ τὴν διεύθυνσι τοῦ Λαντρὰ κι'ἐφώναξα τὸ θυρωρό. Κάποιος τὸν εἶχε στείλῃ σὲ θέλημα. Ἂν βρισκόταν στὴ θέσι του, ὁ Λαντρὰ θὰ ζοῦσε ἀκόμη. «Δὲν πειράζει, ἐσκέφθηκα, τοῦ τὰ στέλνω αὔριο». Ἐντυνόμουν, ἄλλως τε βιαστικὰ γιὰ ἕνα ἀπὸ τὰ πρῶτα γεύματα ποὺ εἴμουν καλεσμένος. Ὅταν ἐτελείωσε τὸ δεῖπνο, ἕνας ἀπὸ τοὺς συνδαιτημόνας μὲ συνώδευσε στὴ Λέσχη—ὅπου εἶχα γίνει δεκτὸς πρὸ μηνός, μὰ δὲν εἶχα πατήσει ἀκόμα τὸ πόδι, γιατὶ δὲν ἐγνώριζα κανένα. Ἐμπήκαμε στὴ μεγάλη αἴθουσα. Εἶχα ζήσῃ ὡς τότε τόσο περιορισμένα ποὺ ἀναγκάστηκα νὰ ρωτήσω τὸ σύντροφό μου τί παιγνίδι ἦταν ἐκεῖνο ποὺ ἐμάζευε τόσους γύρω στὸ τραπέζι. Ἐγέλασε καὶ μοῦ εἶπε τὶ ἦταν ὁ μπακαρᾶς. «Θέλετε νὰ παίξετε;» μ'ρώτησε. «Θέλω, εἶπα, μὰ δὲν ἔχω μαζύ μου χρήματα». Μοῦ ἐξήγησε ἀκόμη, πὼς μποροῦσα νὰ πάρω ὡς τρεῖς χιλιάδες ἀπὸ τὸ ταμεῖο τῆς Λέσχης φθάνει νὰ τὰ ἐπέστρεφα σὲ εἰκοσιτέσσερες ὧρες.

«Θὰ πάρω ἑκατὸ φράγκα, εἶπα, ἂν τὰ χάσω θὰ φύγω».

— Καὶ τἄχασες κι' ἔμεινες. Ξέρω καλὰ ἀπὸ τέτοιες ἱστορίες.

— Στὴν ἀρχὴ κέρδιζα κι' ἂν ἄκουα τὸν ὀδηγό μου θάφευγα κερδισμένος. Ἔμεινα ὅμως κι' ἔχασα κέρδη καὶ κεφάλαια. Δὲν ἤθελα νὰ ποῦν οἱ ἄλλοι πὼς ἐφοβήθηκα. Ἐπιτέλους κατὰ τὶς δυὸ μετὰ τὰ μεσάνυχτα ἐπέστρεψα στὸ σπίτι μου, ἀφοῦ ἔχασα τρεῖς χιλιάδες. Αὐτὸ τὸ ποσὸν ἦταν ἀκριβῶς ὅλη μου ἡ περιουσία, χίλια πεντακόσια ἀπὸ τὴν πώλησι τῆς «Ὀφήλιας» καὶ ἄλλα τόσα ἀπὸ οἰκονομίες μου....

— Ἀφοῦ δὲν ἔγινες παίκτης ἔπειτα ἀπὸ τέτοια σκηνὴ θὰ πῇ πὼς δὲν θ' ἀγαπᾷς τὰ χαρτιά.

—...Ὅταν ἐξύπνησα τὸ πρωὶ ἔπειτα ἀποταραγμένο ὕπνο μὲ κατεῖχε ἡ ἰδέα πὼς ἔπρεπε νὰ χρησιμοποιήσω τὴν πεῖρα ποὺ ἀπέκτησα. Ἔλεγα ἂν σὲ δοισμένη περίστασι ἔπαιζα διαφορετικὰ θὰ κέρδιζα... Ἔξαφνα τὸ βλέμμα μου ἔπεσε στὸ φακελλο τοῦ Λαντρά. Εἶπα πὼς ἦταν ἀνόητο καὶ ἄσκοπο νὰ θυσιάσω ἔτσι αὐτὰ τὰ χρήματα. Ἔπρεπε ἄλλως τε νὰ πληρώσω τὸ χρέος μου. Ἀργότερα θὰ ἔπαιρνα ἴσως καμμιὰ προκαταβολὴ ἀπὸ τὸν ἔμπορο τῶν εἰκόνων ἢ θὰ πουλοῦσα τίποτε σκίτσα.

Χίλια φράγκα θὰ ταῦριασκι, βέβια καὶ θἄδινα καὶ τὰ διακόσια τοῦ Λαντρά. Προσπαθοῦσα νὰ πείσω τὸν ἑαυτό μου πὼς τὸ γράμμά του ἔλεγε ψέμματα. Τὸ ξαναδιάβασα... μοῦχισε τὴν καρδιά. Μὰ δὲν ἤθελα νὰ πεισθῶ. Κάθησα εὐθὺς κι' ἔγραψα τοῦ Λαντρὰ πὼς μοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ τὸν βοηθήσω. Ὅταν τῶ στειλα αἰσθάνθηκα τύψεις. Ἔπειτα πάλι ἐσκέφθηκα πὼς θὰ κέρδιζα στὸ μπακαρᾶ καὶ θὰ ἔστελνα καὶ τοῦ Λαντρὰ διακόσια φράγκα. Ἤμουν βέβαιος πὼς θὰ κέρδιζα.

— Καὶ ἐκέρδισες, ἐρώτησα.

— Ναί, ἐκέρδισα, μὰ ἦταν πολὺ ἀργά.

Ὁ Λαντρά, ποὺ δὲν εἶχε πῇ ψέμματα κατελήφθη ἀπὸ τὴν τρέλλα τῆς ἀπελπισίας. Αὐτὸς κι' ἡ γυναῖκα του ἀπεφάσισαν ν' αὐτοκτονήσουν.

Τοὺς βρῆκαν νεκροὺς στὸ κρεββάτι τους — ἐγὼ μίλιστα ἔσπασα τὴν πόρτα.... Τοὺς ἐπήγαινα καὶ διακόσια φράγκα. Ἦταν πολὺ ἀργά !.. Καταλαβαίνεις λοιπὸν τώρα γιατὶ αἰσθάνομαι φρίκη καὶ μόνο νὰ ἰδῶ χαρτιά ;

— Ἀλλά, εἶπα ἐγώ, κι' ἂν ἐλίβαινε τὰ χρήματα ἐγκαίρως θὰ ἔζοῦσε ἕνα δυὸ μῆνες...

Πάντα θὰ τελείωνε ὅπως ἐτελείωσε.

— Ἴσως... ἀλλὰ στὴ ζωὴ δὲν πρέπει νὰ εἶνε κανεὶς ἡ σταλαγματιὰ τοῦ νεροῦ ποὺ ξεχειλίζει τὸ ποτήρι. Μετάφρ. **Λ. Α.**

ΠΟΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

Κατὰ τῆς πιτυρίδος

Γιὰ νὰ ἐξαλείψετε τὴν πιτυρίδα ρίξτε σὲ μιὰ λεκάνη μιὰ κουταλιὰ τοῦ καφὲ βόρακα καὶ 3 ἢ 4 κουταλιὲς τῆς σούπας ζεστὸ νερό. Ὅταν διαλυθῇ ὁ βόρακας τρίβετε μὲ τὴν διάλυσι αὐτὴ τὸ δέρμα τοῦ κρανίου καὶ ταῖς ρίζες τῶν τριχῶν διὰ τῶν δακτύλων σας. Παράγεται ἔτσι ἀφρὸς ὅμοιος μὲ τῆς σαπουνάδας, ὁ ὁποῖος ἀφαιρεῖ καὶ τὴν πιτυρίδα καὶ τὸ λίπος ἀπὸ τὰς τρίχας καὶ ἀπὸ τὸ δέρμα, τὸ ὁποῖον ὄχι μόνον καθαρίζει, ἀλλὰ καὶ ἀπαλύνεται. Ξεπλένετε κατόπιν τὸ τριχωτὸν μέρος τῆς κεφαλῆς πρῶτα μὲ ζεστὸ νερὸ καὶ ἔπειτα μὲ κρύο, σκουπίζετε ταῖς τρίχες σὲ ἀπαλὴ πετσέτα καὶ ταῖς ἀφίνετε νὰ στεγνώσουν πρὶν ταῖς χτενίσετε. Θὰ ἰδῆτε κατόπιν τούτου, ὅτι μόλις στεγνώσουν θὰ εἶνε ἀπαλώτατες σὰν τὸ μετάξι !

* * *

Πῶς διακρίνονται τὰ νωπὰ αὐγὰ

Γιὰ νὰ διακρίνετε τὰ νωπὰ αὐγὰ ἀπὸ τὰ κλούβια καὶ τὰ πολλῶν ἡμερῶν διαλύετε 120 γραμμάρια κοινοῦ ἅλατος σὲ μιὰ λίτρα νερό, ρίχνετε τὰ αὐγὰ μέσα καὶ ἂν μὲν εἶνε φρέσκα μένουν στὸ βάθος, ἂν δὲ ὄχι κρατιοῦνται μεταξὺ τοῦ πυθμένος καὶ τῆς ἐπιφανείας.

* * *

Μαῦρο χρῶμα σφραγίδος γιὰ τὰ ὑφάσματα

Γιὰ νὰ κατασκεύασετε τὴν μελάνην αὐτὴν διαλύετε 32 μέρη βερνικίου λινελαίου μὲ 12 μέρη λεπτοτάτης αἰθάλης καὶ τὰ βράζετε ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν ἀφοῦ προσθέσετε καὶ 5 μέρη διαλύμματος σιδηροχλωριδίου τῶν 10 ο/ο. Ὅταν τὸ μίγμα κρυώσῃ καὶ εἶνε πολὺ πυκνὸ μπορεῖτε νὰ τὸ ἀραιώσετε μὲ ὀλίγο ἀκόμη βερνίκι λινελαίου. Τὸ μελάνι αὐτὸ εἶνε πλέον κατάλληλο γιὰ μεταλλικὰς σφραγίδας, πρέπει δὲ νὰ παλαιώσῃ ὀλίγον γιὰ νὰ καταστῇ ἀνεξίτηλον γιὰ τὰ ὑφάσματα.

* * *

Πόσο ζοῦν οἱ τηλεγραφικοὶ στῦλοι

Κατὰ μελέτας εἰδικῶν παρετηρήθη, ὅτι οἱ τηλεγραφικοὶ στῦλοι οἱ ἀλειφόμενοι μὲ θεῖκὸν χυλὸν σαπίζουν μετὰ 10—14 ἔτη. Οἱ πάσσαλοι οἱ κατεργαζόμενοι μὲ χλωριοῦχον ψευδάργυρον διαρκοῦν 8—12 ἔτη, οἱ δὲ μὲ κρεώζοτον 15—20 ἔτη, οἱ δὲ πάσσαλοι οἱ μὴ ἀλειφόμενοι μὲ καμμίαν οὐσίαν μόλις ζοῦν 5 ἔτη. Ὥστε τὸ κρεώζοτον ἢ σωαίρεας ἀποδεικνύεται τὸ μάλλον συμφέρον καὶ ἂς τὸ ἔχει ὑπ' ὄψιν του καὶ τὸ ἡμέτερον Ὑπουργεῖον Συγκοινωνίας.

* * *

Τὸ ταξείδιον τῆς ζωῆς

Νὰ καὶ μία περίεργη στατιστική :

Ἐκ 10,000 παιδίων τὰ ὁποῖα γεννῶνται τὴν αὐτὴν ἡμέραν μετὰ 10 ἔτη τὸ ἓν τρίτον αὐτῶν δὲν ὑπάρχει· μετὰ 30 ἔτη τὰ ἥμισυ εἶνε εἰς τὸν τάφον, μετὰ 70 ἔτη 400 μόνον εὑρίσκονται ἐν τῇ ζωῇ. Μετὰ 80 τέλος ἔτη μόνον 20 ἐξ αὐτῶν ζοῦν, μετὰ 90 ἔτη ζοῦν μόνον 7 καὶ μετὰ100ἔτηἕνας καὶ μόνος ἄνθρωποζῇ ἀπὸ τὸς χιλιάδας αὐτάς!..

Ὁ Ἐγκυκλοπαιδικὸς